અરજદારની ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહીતા કલમ ૪૯૭ તથા ૫૦૩ મુજબની અરજી અન્વયે આંક–૧ લગત હુકમ

(૧) અરજદારની હાલની અરજી વંચાણે લીધી. અરજદાર તથા વિ. એ.પી.પી.શ્રીને સાંભળ્યા. તપાસ કરનાર અમલદારનો અભિપ્રાય તેમજ રજુ દસ્તાવેજો ધ્યાને લીધા.

(૨) હાલના અરજદારે તેઓની અરજીમાં રજુઆત કરેલ છે કે, તેઓ અરજીમાં જણાવ્યા મુજબના સરનામે હાલમાં રહે છે તથા તેઓની સાથે સાયબર ક્રાઈમનો બનાવ બનેલ. જે બનાવમાં તેઓના **KOTAK MAHINDRA BANK, A/C No.8050434806** માંથી કુલ **RS.11,200/-** ઉપડી ગયેલ હતા. જે બાબતે તેઓએ સાયબર ક્રાઈમ હેલ્પ લાઈન નંબર ૧૯૩૦ ઉપર કોલ કરીને ફરીયાદ નોંધાવેલી હતી. જે ફરીયાદ તા.**01/12/2025** ના રોજ ટીકીટ **NO. 31112250245396** થી નોંધાયેલ હતી. જે સબબ સાયબર ક્રાઈમ પોલીસ દ્રારા સામાવાળાના **PUNJAB NATIONAL BANK (Including Oriental Bank of Commerce and United Bank of India), A/C No.7983000100016234, RS.6,200/-** તથા **PUNJAB NATIONAL BANK (Including Oriental Bank of Commerce and United Bank of India), A/C No.7983000100016234, RS.5,000/-**માં તેમના ગયેલ નાણા બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ ૧૦૬ મુજબ ફ્રીઝ કરાવેલ હતા. જે હાલ સુધી સદર બેંકમાં જેમના તેમ પડી રહેલ છે અને તેઓને પરત મળેલ નથી. અરજદારે વધુમાં જણાવેલ છે કે, આ બાબતે એફ.આઈ.આર. થયેલ નથી. તેઓને ખુબ જ મોટુ આર્થિક નુકસાન થયેલ હોય તથા તેઓને ગુજરાન ચલાવવા માટે સદર રૂપીયાની જરૂર હોય, સદર નાણા તેઓના ખાતામાં પરત અપાવવા માટે ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહીતા કલમ–૪૯૭ અને ૫૦૩ મુજબ યોગ્ય તે હુકમ થવા અરજ કરેલ છે.

(૩) અરજદારની અરજી સબબ તપાસ કરનાર અમલદાર એટલે કે, 'સી'ડીવી. પોલીસ સ્ટેશન, જુનાગઢનાઓને સદર ગુના બાબતે તમામ પેપર સહિત સ્પષ્ટ અભિપ્રાય રજુ કરવા હુકમ કરવામાં આવેલ.

(૪) જે અન્વયે 'સી' ડીવી. પોલીસ સ્ટેશન જુનાગઢના પી.આઈ.શ્રીએ તેઓનો અભિપ્રાય રજુ કરેલ છે. તપાસ કરનાર અમલદારનો અભિપ્રાય તથા લગત કાગળો ધ્યાને લેતા તેઓએ જણાવેલ છે કે, સાયબર ક્રાઈમનો ભોગ બનનારના નાણાં જયારે ઓનલાઈન ટ્રાન્સફર થઈ જતા હોય છે, ત્યારે આવા નાણાંને તાત્કાલીક રોકવા તથા ગુના અટકાવવા માટે ગુજરાત સરકાર દ્રારા સાયબર આશ્વસ્ત પ્રોજેકટ સામાન્ય નાગરીકો માટે શરૂ કરવામાં આવેલ છે. જે હાલ સ્ટેટ સાયબર ક્રાઈમ સેલ, સી.આઈ.ડી. ક્રાઈમ હસ્તક ચાલુ છે અને તેઓ નાયબ પોલીસ અધિક્ષક તરીકે આ સ્ટેટ સાયબર ક્રાઈમ સેલ ખાતે ફરજ બજાવે છે. આ પ્રોજેકટ અંતર્ગત સાયબર ક્રાઈમ ઈન્સીડન્ટ રીસ્પોન્સ યુનિટમાં સાયબર ક્રાઈમનો ભોગ બનનારના નાણાં જયારે ઓનલાઈન ટ્રાન્સફર થઈ જતા હોય છે તેને તાત્કાલીક રોકવાની કામગીરી કરવામાં આવે છે. સાયબર ક્રાઈમના ભોગ બનનાર નાગરીકો સીધા જ પોતાની ફરીયાદ સાયબર ક્રાઈમ હેલ્પ લાઈન નંબર ૧૯૩૦ પર ડાયલ કરીને લખાવે છે ત્યારે ઈન્સીડન્ટ રીસ્પોન્સ યુનિટ દ્રારા એક ટીકીટ નંબર આપવામાં આવે છે તેમજ સાથોસાથ જે શંકાસ્પદ બેંક ખાતામાં જે તે નાગરીકના નાણાં ગયેલ હોય, તે બેંકને નાણાં ફ્રીઝ કરાવવા તેમજ જો નાણાં ત્યાં થી ટ્રાન્સફર થઈ ગયેલ હોય તો તેની માહિતી આપવા માટે તેઓની કચેરીએથી સી.આર.પી.સી.ની કલમ ૯૪ તથા ૧૦૨ હેઠળ નોટિસ આપવામાં આવે છે. નોટિસ આધારે બેંકો દ્રારા આ શંકાસ્પદ રીતે મેળવાયેલા નાણાં ફ્રીઝ કરવામાં આવે છે.

પોલીસ ઈન્સ્પેકટર, 'સી' ડીવી. પોલીસ સ્ટેશન, જુનાગઢનાઓએ વધુમાં જણાવેલ છે કે, હાલના અરજદાર **શ્રી ઈમાની અબાસ** નાઓ સાથે સાયબર ક્રાઈમનો

બનાવ બનેલ હતો. જેમાં અરજદારના **KOTAK MAHINDRA BANK, A/C No.8050434806** માંથી કુલ **RS.11,200/-** ઉપડી ગયેલ હતા. જે બાબતે તેઓએ સાયબર ક્રાઈમ હેલ્પ લાઈન નંબર ૧૯૩૦ ઉપર કોલ કરીને ફરીયાદ નોંધાવેલી હતી. જે ફરીયાદ તા.**01/12/2025** ના રોજ ટીકીટ **NO. 31112250245396** થી નોંધાયેલ હતી. જે સબબ સાયબર ક્રાઈમ પોલીસ દ્રારા સામાવાળાના **PUNJAB NATIONAL BANK (Including Oriental Bank of Commerce and United Bank of India), A/C No.7983000100016234, RS.6,200/-** તથા **PUNJAB NATIONAL BANK (Including Oriental Bank of Commerce and United Bank of India), A/C No.7983000100016234, RS.5,000/-**માં ફ્રીઝ કરાવેલ હતા. જે નાણાં પાછા ખેંચવા માટે અરજદારશ્રીએ આપ નામ. સાહેબની કોર્ટમાં અરજી કરેલ હોય અને તે સારૂ તેઓનો અભિપ્રાય માગેલ છે. જે બાબતે તેઓએ જણાવેલ છે કે, અરજદારશ્રીના ઓના સામાવાળાના ઉપરોકત શંકાસ્પદ બેંક એકાઉન્ટમાં જે રકમ ફ્રીઝ થયેલ છે. સદરહું ખાતુ સીઝ કર્યા બાદ શંકાસ્પદ બેંક ખાતાધારકોને બેંક મારફતે ઈમેલ કરી કોઈ રજુઆત હોય તો સંપર્ક કરવા જણાવેલ હોવા છતાં ખાતેદાર અથવા તો અન્ય કોઈ વ્યકિતએ ખાતુ સીઝ કર્યા બાબતે તેઓ (પોલીસ) સમક્ષ કોઈ વાંધા તકરાર લીધેલ નથી જેથી તે રૂપીયા અરજદારશ્રીને પાછા આપવા તેઓનો અભિપ્રાય થાય છે.

(૫) સદર કામે અરજી સાથે રજુ કરવામાં આવેલ બેંક પેપર્સની નકલ ધ્યાને લેતા તેમજ તપાસ કરનાર અમલદાર દ્રારા રજુ કરવામાં આવેલ અભિપ્રાય તથા તેને લગત કાગળો ધ્યાને લેતા તે હકીકત સ્પષ્ટ થાય છે કે, હાલના અરજદારના **KOTAK MAHINDRA BANK, A/C No.8050434806** માંથી કુલ **RS.11,200/-** ઉપડી ગયેલ હતા. જે બાબતે તેઓએ સાયબર ક્રાઈમ હેલ્પ લાઈન નંબર ૧૯૩૦ ઉપર કોલ કરીને ફરીયાદ નોંધાવેલી હતી. જે ફરીયાદ તા.**01/12/2025** ના રોજ ટીકીટ **NO. 31112250245396** થી નોંધાયેલ હતી. આમ, સદર હકીકત ધ્યાને લેતા અરજદારના

ઉપર જણાવ્યા મુજબના ખાતામાંથી નાણાં ઉપડી ગયેલ હોવાનું તથા શંકાસ્પદ બેંકના ખાતામાં ટ્રાન્સફર થયાનું હાલના તબકકે સ્પષ્ટ જણાઈ આવે છે. તદુપરાંત, રેકર્ડ પરની હકીકત ધ્યાને લેતા હાલના કામે આજદિન સુધી કોઈ એફ.આઈ.આર. થયેલ હોય કે, હાલના કામે કોઈની ધરપકડ કરવામાં આવેલ હોય તેમ જણાઈ આવતું નથી. તેમજ બનાવ બન્યે આટલો લાંબો સમય પસાર થયેલ હોવા છતાં, આજદિન સુધી અરજદાર સીવાય અન્ય કોઈએ સદર નાણાંની અત્રેની અદાલત સમક્ષ માંગણી કરતી કોઈ અરજી કરેલ નથી. તદુપરાંત, તપાસ કરનાર અમલદારનો અભિપ્રાય ધ્યાને લેતા તેઓ સમક્ષ પણ કોઈએ આ નાણાંની માંગણી કરેલ હોય તેમ જણાતું નથી. તેમજ તપાસ કરનાર અમલદાર દ્રારા સદરહું ખાતુ સીઝ કર્યા બાદ શંકાસ્પદ બેંક ખાતાધારકને બેંક મારફતે કોઈ રજુઆત હોય તો સંપર્ક કરવા જણાવેલ હોવા છતાં ખાતેદાર અથવા તો અન્ય કોઈ વ્યકિતએ ખાતુ સીઝ કર્યા બાબતે તેઓ (પોલીસ) સમક્ષ કોઈ વાંધા તકરાર લીધેલ નથી. જેથી તપાસ કરનાર અમલદાર દ્રારા સદર નાણાં અરજદારશ્રીને પાછા આપવા સ્પષ્ટ અભિપ્રાય આપેલ છે. જેથી અત્રેની અદાલતના માનવા મુજબ હાલના અરજદાર સદર નાણાંનો કબજો મેળવવા હકકદાર હોવાનું જણાય છે.

(૬) આ તબકકે સદર નાણાં પરત આપવા બાબતે અત્રેની અદાલતની સત્તા હકુમત જોતા ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહીતા કલમ ૫૦૩ માં નીચે મુજબની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

503. Procedure by police upon seizure of property :-

(1) Whenever the seizure of property by any police is reported to Magistrate under the provisions of this Code and such property is not produced before a Criminal Court during an inquiry or trial, the Magistrate may make such order as he thinks fit respecting the disposal of

such property or the delivery of such property to the person entitled to the possession thereof or if such person cannot be ascertained respecting the custody and production of such property.
(2) If the person so entitled is known the Magistrate may order the property to be delivered to him on such conditions (if any) as the Magistrate thinks fit, and if such person is unknown, the Magistrate may detain it and shall, in such case, issue a proclamation specifying the articles of which such property consists, and requiring any person who may have a claim thereto, to appear before him and establish his claim six months from the date of such proclamation.

આમ, ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહીતા કલમ ૫૦૩ માં જણાવ્યા મુજબ જયારે કોઈપણ પોલીસ અધિકારી દ્રારા મિલકતની જપ્તીની જાણ મેજીસ્ટ્રેટને કરવામાં આવે અને તપાસ દરમ્યાન આવી મિલકત અદાલત સમક્ષ રજુ કરવામાં આવેલ ન હોય, ત્યારે મેજીસ્ટ્રેટને આવી મિલકતના નિકાલ અથવા તો કબજા બાબતે યોગ્ય લાગે તેવો હુકમ કરવાની સત્તા આપવામાં આવેલ છે. તદુપરાંત, નામ. ગુજરાત હાઈકોર્ટ દ્રારા ગોવિંદભાઈ તેજાભાઈ બારીયા વિ. ગુજરાત રાજય, ૨૦૦૧(૨) જી.એલ.એચ. ૭૨૬ ના કેસમાં પેરા નં. (૯.૨), (૧૦) તથા (૨૨) માં પણ નીચે મુજબ ઠરાવેલ છે.

(9.2)“.................Shri Pandya has cited so many authorities with regard to legal possession of Sec. 451 and Sec. 452 of Cr.P.C. Here in this case owner lodged a complaint in the police station for which offence has been registered for theft having been committed in respect of two vehicles. That two vehicles have been found from the possession of the purchaser but at the same time the Investigating Officer has come to a conclusion that complainant has filed a false case and therefore muddamal vehicles are seized during the course of the police investigation and Investigating Officer has reported about such seizure of two vehicles, from the purchaser to the Court and therefore Sec. 457 of Cr.P.C. will be applicable. In no case Sec. 451 Cr.P.C. will be applicable to this case. Sec. 457 of Cr.P.C. reads as follows:
"Sec. 457 Procedure by police upon seizure of property:

(1) Whenever the seizure of property by any police officer is reported to a Magistrate under the provisions of this Code, and such property is not produced before a Criminal Court during an inquiry of trial, the Magistrate may make such order as he thinks fit respecting the disposal of such property or the delivery of such property to the person entitled to the possession thereof, or if such person cannot be ascertained, respecting the custody and production of such property."
(2) If the person so entitled is known, the Magistrate may order the property to be delivered to him on such conditions (if any) as the Magistrate thinks fit and if such person is unknown, the Magistrate may detain it and shall, in such case, issue a proclamation specifying the articles of which such property consists, and requiring any person who may have a claim thereto, to appear before him and establish his claim within six months from the date of such proclamation."
10. On reading aforesaid section, it is crystal clear that words "may make such order as he thinks fit" are of much importance. When word `may' is used discretion has been given to the learned Magistrate, of course that discretion is to be exercised judicially keeping in mind the well settled principles of law. The words "to the person entitled to the possession thereof" are also important and relevant. From the papers if the learned Magistrate has come to a conclusion that particular person is entitled to the possession of the vehicles then he can pass the order directing the muddamal article to be handed over to that person. From record it appears that the purchaser has paid Rs.3,2,200/- to the owner of the vehicles and society was knowing about the fact that owner has already sold vehicles to purchaser.
22. As discussed earlier, when the learned Magistrate has followed the decision of this Court, in Hussain Amibhai Qureshi (Supra), it cannot be said that he has passed an order contrary to well settled legal position with regard to return of muddamal articles under Sec. 457 of Cr.P.C. pending the inquiry. ”

આમ, ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ સદર કેસની તમામ હકીકત, સંજોગો તથા રજુ દસ્તાવેજો ધ્યાને લેતા સદર નાણાં બેંકમાં જમા હોય તેથી સદર રોકડ રકમના દર તેમજ સીરીયલ નંબર બાબતનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી. તેમજ ભવિષ્યે પણ મુદામાલની ઓળખ બાબતની કોઈ તકરાર કે પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય તેમ નથી. વધુમાં, નામ. સુપ્રિમ કોર્ટ દ્રારા સુંદરભાઈ અંબાલાલ દેસાઈ વિ. ગુજરાત રાજ્ય, ૨૦૦૩(૧)

જી.એલ.એચ.પાના નંબર ૩૦૭ ના ચુકાદામાં પ્રસ્થાપિત સિધ્ધાંતો ધ્યાને લેતા પણ ઉપરોકત જણાવેલ કારણોસર હાલની અરજી મંજુર કરવા પાત્ર જણાતી હોય, ન્યાયના વિશાળ હિતમાં નીચે મુજબનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

–:: હુ ક મ ::–

(એ) અરજદારની અરજી આથી ભારતીય નાગરીક સુરક્ષા સંહીતા કલમ–૪૯૭ તથા ૫૦૩ હેઠળ આથી મંજુર કરવામાં આવે છે.

(બી) અરજદારને સદર ગુનાના કામે સીઝર કરવામાં આવેલ રકમ **રૂા.11,200/- (અંકે રુા.અગિયારહજાર બસો)** પુરાના દોઢી રકમના જાત જામીન (બોન્ડ) તથા તેટલી જ રકમના સધ્ધર જામીન પોલીસ સ્ટેશનમાં આપ્યેથી આ કેસના આખરી નિકાલ સુધી નીચેની શરતો ને આધીન વચગાળાની કસ્ટડી સ્વરૂપે પરત સોંપવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

(સી) વધુમાં, હુકમ કરવામાં આવે છે કે, અરજદાર દ્રારા હુકમ મુજબના જાત જામીન (બોન્ડ) તથા સધ્ધર જામીન પોલીસ સ્ટેશનમાં આપ્યેથી પોલીસ અધિકારી દ્રારા તે મતલબની જાણ તથા સદર હુકમની જાણ જે તે બેંકને કરવી તેમજ સદર બેન્કોને હુકમ કરવામાં આવે છે કે, તેઓને પોલીસ અધિકારી દ્રારા અરજદારે હુકમ મુજબના જાત જામીન (બોન્ડ) તેમજ સધ્ધર જામીન પોલીસ સ્ટેશનમાં આપેલ હોવાની તથા સદર હુકમની જાણ મળ્યેથી દિન–૧૦ માં તેમની બેન્કમાંના **PUNJAB NATIONAL BANK (Including Oriental Bank of Commerce and United Bank of India), A/C No.7983000100016234, RS.6,200/-** તથા **PUNJAB NATIONAL BANK (Including Oriental Bank of Commerce and United Bank of India), A/C No.7983000100016234, RS.5,000/-** જમા છે, તે રકમ અરજદારના **KOTAK MAHINDRA BANK, A/C**

No.8050434806 મા જમા કરાવી તેની જાણ અત્રેની અદાલતને તથા લગત પોલીસ સ્ટેશનને કરવી.

શરતો :-

(૧) અત્રેની અદાલત જયારે ફરમાવે ત્યારે અરજદારે નાણાં અદાલત સમક્ષ રજુ કરવાના રહેશે.
(૨) ઉપરોકત ખાતાધારક વ્યકિત કે અન્ય કોઈ વ્યકિત સદર નાણાં પર કલેઈમ કરે અને પોતાનો હકક/હિત પુરવાર કરે તેવા સંજોગોમાં અરજદારે સદર રકમ પરત કરવાની રહેશે.
(૩) સદર મુદામાલ રકમનો કોઈ ગુનાહિત કામે ઉપયોગ કરવો/કરાવવો નહીં.
(૪) કોઈ પણ શરતનો ભંગ થયેથી હાલનો વચગાળાનો હુકમ આપોઆપ રદ ગણાશે તથા મુદ્દામાલ રકમ ફરીથી જપ્ત થવાને પાત્ર રહેશે તથા બોન્ડ અને જામીનગીરીની રકમ પણ વસુલ કરવાને પાત્ર રહેશે.

હુકમ આજરોજ તારીખ : ૧૪ મી, માહે: માર્ચ, સને ૨૦૨૬ ના રોજ વાંચી સંભળાવી સહી કરી **સ્પે. સીટીંગમાં** જાહેર કર્યો.

તા. ૧૪-૦૩-૨૦૨૬	**(ગૌરવકુમાર સોમાભાઈ દરજી)**
જુનાગઢ.	બીજા એડી.ચીફ જયુડી.મેજીસ્ટ્રેટ,જુનાગઢ. **JUDGE CODE NO.GJ-01475**